

Poliklinika za reumatske bolesti, fizikalnu medicinu i rehabilitaciju "Dr. Drago Čop"
Mihanovićeva 3 ♦ 10000 Zagreb

**STRES ZDRAVSTVENIH DJELATNIKA
U POLIKLINIČKOJ SLUŽBI**
**WORK-TREATED STRESS
AMONG CROATIAN POLICLINICAL HEALTHCARE WORKERS**

Zoja Gnjiđić ♦ Davorka Rosić

Posljednjih godina raste svijest o postojanju stresa u liječničkoj profesiji kao i u zdravstvenih djelatnika, poglavito u bolničkoj praksi. To je stoga što se pred njih stavlja sve više zahtjeva sa strane struke, bolesnika i društva. Poznata je povezanost rizika nastanka nekih bolesti sa stresom kao karcinom dojke, prostate ili kolorektalnog karcinoma. U razvoju stresa bitna su dva čimbenika: uzročnik stresa ili stresor i sama osoba koja doživljava stres. Nužno je prepoznati rizične čimbenike da bi prepoznali i liječili stres.

Cilj rada bio je procijeniti moguće stresore u polikliničkoj praksi, omogućiti bolje prepoznavanje stresa radi rješavanja i prevencije stresa u sklopu očuvanja zdravlja zdravstvenih djelatnika na radnom mjestu.

Koristili smo mjerne instrumente za procjenu stresa koji su korišteni u bolničkoj praksi (WHOQOL-BREF - program za mentalno zdravlje Svjetske zdravstvene organizacije, Human Work Indeks (HWI) - upitnik za procjenu utjecaja rada na zdravlje i radnu sposobnost i podatke za socijalnu statistiku. Istraživanje je provedeno među liječnicima, medicinskim sestrama i tehničarima te fizioterapeutima više i srednje stručne spreme. Upit-

nike smo dostavili na odjele, osigurali anonimnost i dobrovoljnost. Statističkom obradom se procijenila svaka pojedina dimenzija testa.

Od 50 ispitanika, 49 je ispunilo anketu. Od njih 10 liječnika i 39 zdravstvena djelatnika. Prema spolu bilo je 91,84% žena i 8,16% muškaraca. 70% ispitanika radi smjenski ali bez noćnog rada ili rada nedjeljom i praznikom, i to više od 16 godina (16,5 god.). Radno iskustvo ispitanika prosječno bilo je više od 20 godina (23,46 god.). Svoje radno mjesto njih 46,95% doživljava kao ponekad stresno, a 20,4% stresno. Rezultati ispitivanja pokazuju da oko 30% ispitanika ima smetnje koje povezuju uz radno mjesto i stres, najčešće izražene sa strane lokomotornog, kardiovaskularnog i probavnog sustava.

Zaključno, rad u polikliničkoj praksi nije tako stresan kao rad u bolnici, iako njih 22,9% smatra da ima povremene psihičke tegobe zbog stresa u radu s bolesnicima zbog zahtjeva radnog mjesta (normativa) kao i zahtjeva i očekivanja bolesnika. Rezultati će biti korišteni za prepoznavanje, sprječavanje i uklanjanje ili smanjivanje problema stresa prouzročenog na radnom mjestu.

Ključne riječi: zdravstveni djelatnici, stres